

Odbywanie sesji rad i sejmików w trybie zdalnym

**COVID-19**

W obecnie obowiązujących ustawach: o samorządzie gminnym, samorządzie powiatowym i samorządzie województwa brak jest podstaw prawnych umożliwiających zwoływanie sesji bez udziału publiczności czy przeprowadzanie sesji z wykorzystaniem elektronicznego systemu umożliwiającego zdalne podejmowanie uchwał. Stan epidemii COVID-19 uświadamia, że taka sytuacja może w istotny sposób ograniczać prace samorządów. Braki te stały się na tyle zauważalne, że wśród przepisów nowelizujących* specustawę antykoronawirusową** znalazł się art. 15zzx umożliwiający organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego **obradowanie w trybie zdalnym**.

Na mocy art. 15zzx specustawy antykoronawirusowej rady gmin, powiatów i sejmiki województwa mogą zwoływać i odbywać sesje oraz podejmować uchwały:



z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość

lub



korespondencyjnie

Obradowanie w zdalnym trybie zarządza osoba uprawniona do przewodniczenia danemu organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz innemu organowi działającemu kolegalnie.

Nowe rozwiązania stosuje się odpowiednio do kolegalnych organów wewnętrznych, takich jak komisje oraz zespoły, działających w organach stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz organach działających kolegalnie. A zatem, przykładowo, obradowanie w zdalnym trybie może również zarządzić przewodniczący komisji właściwej do spraw oświaty.

Możliwość zdalnego działania zyskały również działające kolegalnie organy: wykonawcze w jednostkach samorządu terytorialnego, w związkach jednostek samorządu terytorialnego, w związku metropolitalnym, w regionalnych izbach obrachunkowych, samorządowych kolegiach odwoławczych oraz w organach pomocniczych jednostek samorządu terytorialnego.

Okres obowiązywania

Przepisy o zdalnym trybie obradowania weszły w życie dnia 31 marca 2020 r., jednak ustawodawca nie przewidział możliwości ich stosowania na stałe. Wprowadzone rozwiązanie mogą być bowiem wykorzystywane jedynie tymczasowo – wyłącznie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Uprawnienie czy obowiązek?

Stosowanie zdalnego trybu obradowania nie jest obowiązkowe, ma charakter fakultatywny. Niemniej jednak należy mieć na uwadze aktualnie obowiązujące ograniczenia w organizacji wszelkich zgromadzeń wprowadzone w związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19 na mocy rozporządzenia Rady Ministrów***. Przepisy

rozporządzenia zakazują, do odwołania, wszelkich zgromadzeń, spotkań, imprez i zebrań. Ograniczenia tego nie stosuje się jednak do spotkań i zebrań związanych z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej, lub prowadzeniem działalności rolniczej lub prac w gospodarstwie rolnym. Należy zauważyć, że wykonywanie obowiązków przez radnych nie ma charakteru zawodowego, a zatem wydaje się, że uczestnictwo radnych w „zwykłej” sesji nie jest objęte ww. wyjątkami.

Wątpliwości interpretacyjne

Przepisy nowelizacji nie precyzują co należy rozumieć przez pojęcie odbywania sesji „z wykorzystaniem **środków porozumiewania się na odległość**”. Nie wyznaczają również zasad obradowania i głosowania przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w trybie zdalnym, jak i relacji wprowadzonych rozwiązań względem ustaw samorządowych i wewnętrznych aktów zawierających normy regulujące funkcjonowanie ww. organów w tym zakresie. Należy zauważyć, że w odniesieniu do posiedzeń Rady Ministrów lub kolegialnych organów administracji publicznej nowelizacja specustawy przewiduje, że posiedzenia te mogą odbyć się „przy użyciu **środków komunikacji elektronicznej**, co obejmuje w szczególności:

- transmisję posiedzenia w czasie rzeczywistym pomiędzy uczestnikami posiedzenia Rady Ministrów,
- wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy posiedzenia Rady Ministrów mogą wypowiadać się w toku posiedzenia

– z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa”.

W przepisie odnoszącym się do zdalnego trybu obradowania przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego takie normy się jednak nie znajdują.

Rekomendacje

Wskazaniem jest rozważenie możliwości przeprowadzenia sesji rady/sejmiku w trybie zdalnym, w szczególności poprzez dokonanie oceny czy przyjęty tryb i warunki techniczne planowanej sesji zdalnej zapewnią prawidłowy tok procedowania. Organizując sesję w trybie zdalnym należy mieć na uwadze zasady wynikające z ustaw o samorządzie gminnym, powiatowym i województwa, m.in. dotyczące podejmowania uchwał czy jawności, a także należy zagwarantować wszystkim radnym możliwość udziału w sesji zdalnej (co łączy się m.in. z weryfikacją posiadanego przez radnych sprzętu, dostępu do Internetu, zdolności obsługi oprogramowania), jak i zapewnić, aby w procesie głosowania nad uchwałami w trybie zdalnym brały udział wyłącznie osoby do tego uprawnione.

Umów konsultację



Aleksandra Brudnoch

aplikant radcowski
Kancelaria Ostrowski i Wspólnicy

570 869 002

a.brudnoch@ostrowski-legal.net

* Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2020 r. poz. 568.

** Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz.U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.

*** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, Dz.U. z 2020 r. poz. 697.